

K513/1190.
Nagy-Körös sept. 27. 1854.

Kedves barátom!

Íme a frűnido' elmúlt és én nem menék tovább. Ne haragudj, édes anyám, kedd ol, többet szenvedtem e miatti borúságban, mint te, de nem volt módomban igéremet ex usul beváltanom. Pedig istentiszony, nem félt volna a jórakorás, a meghitt társalgás egy jó barát körében; mert a dolgot, lányság és usalon e két hó alatt egészen pesszificált. Akkorban épem e két hó alatt kelle anyagi viszonyimnak oly megváltozott állapotba jöni, hogy, ha csak családom aghától a falatot meg nem vonom, lehetlen volt akkor bár eskély — úri költészet is feláldoznom. Én talán az illy helyreket nem ismered, akkorban férj és apa léte, képzeltetés és kimentés.

Az irodalom, rézkemre eddig sem volt fejős sehn, ezután meg úgy se lett, a mint látszik, és így pusztán kevés exszenzi beértem kell jórakoráson, az pedig nem elég a trükközés elterelésén. Ak egész nyáron, úgy jólván, mit se irtam: kedélyem meg van törve, se kedv se erő! Megfizesnek, azt nem mondhatom, de ha a lélek nem hajf, a kenyérért dolgozni nem tudok. Beh igazod volt, midőn intekél, hogy siessék Toldival, mert mindig sehetebb lesz megírnom! Akkor ott külváros tanácsnak gondoltam: most írtem berkeg! Az a második reir valigha valafélek kért.

Még egy hún epokos forgatam eszemben. Lelek-e belőle valami? iten tudja; de meg nem hagytam jól vele. Tanulmányoztam a könyveket rá, most Spolyi "ethnologiaját" szereztem meg; ex jó könyv. De lapuk a lélek frányai, hamar kijáradnak. Ak a baj, melly a múlt nyáron bekötődött meg folyvást tart, az nélkül; hogy ama nyavalya fejlett volna ki belőle, az mit se gondoltál. Nem bírom a dolgot, s nem mindig

vagyok alkatlanos bellemi foglalkozása.

A szünidőn kerésszül mindig itthon ültem
s unatkoztam; amennyivel inkább, mert tisztárvaim
néstrepültek, ki ide ki oda, s alig maradt körösön
egy keszö. Engem is hittak 1° skolaára a rokonok,
2° Szarva Szarvák: de én mindenüvé azt ittam,
hogy Gömörbe igérkeztem s oda megyek. Így van az
idesz itaskám, homo proponit deus disponit. Tízra
Domokotnak a szelid egü Katiába kellett utatnia, oros,
si rendeletből. Sajnálom a fiút, nagyon, nagyon.

A skolamai tanárságot nem fogadtam el, az
állás bizonytalansága és Lacki miatt; az olyan rug
iskolákat nehezen fogja a kormány soká elünni, s
Lacki mindenesetre jobban tanul id. Mert noha egy
magyar pretának polyhistornak, mindenünn az
kell lennie, azra mégse mersem vesni fejemet, hogy
magam egyes egyedül egész algymnasiumot, négy ors,
tályban s 96 órában hetente, mind azon tudományokra
elképzölök, melyeket szakrendelkerint 6 tanár tan
kott tanítani. Így hát maradtam — meddig? az az
istenek térdén van — a jövő majd megmutatja.

Igyulaj Pali írja nekem, hogy Lévai és Tom,
pa erősen haragudnak rám, a miért őket felsü,
töttem. Lévaihoz azért nem mentem, — s különben
se mennem volna — mert meg akart verkeztemi, azkal
fenyegetve, hogy saroglyamba tetet egy horzó to,
vorkát. De hogy Tompához nem mentem, azt nem feled.
kezem, azért magam is ^{hatalag} hatalag. E penosz szandék,
kal érintem ismét; félén, hogy olvasva nem ségemes,
fővenységgel vádolva. Azt fogod mondani: hát a Toldik
jóvedelme? Igar! van egy pár szar ferintem Keckenast.

nal, kötelezően kellett, úgy minden lecsúsz, hogy ahát, míg
lehet nem nyúlok. Valami azt sugja nekem, gondolkodjam
a jövőről és én megcsak most kezdlek! Káshorratod? e a
hajótörés ha önterelő vagyona csekély romjait? És én
nem most megyek, társ vándorlással, az élet tengerére, az
ról, fájdalom! meggyőződtem.

Ittadjunk e kétfélekesen kellemetlen tárgyát, mely mi
az már egy tucetlet önkerepseu és betérfjünk vándorlást
dolgozról. Az irodalom éppen vándorlik, mint nemesség
kunyó teje. Triebnitz ei Vas Gereben a longiannag
példányai. Különösen a V. G. lapja tele van minden
nemű gyönyörűséggel, csak úgy tűn belőle a kegyelet.
A Szentek falai meg állnak. A magyar irodalom
nyugdíj imészetének alapját éppen most teszik le. A
Hölgyfutárban kettőket megosztáltak. A nép könyveiből
nem jár tízrelepéldány az írónak. Vas Gereben korthol,
ja Triebnitz, mint irodalmi nyereség kezőt. Triebnitz
ugyanazt szeri Gerebennel. Totk Kálmán a Nyírből
írkaletveleket. A museum szinte kormányi igargu
tás alá jut. No de te az efféleket mind olvashatod,
és gyönyörködhetsz.

Megeskerek, hogy a kézen Gyulay ei társ kemény is
kirándultak horkam, mert igérték; akkor majd írni
frös pejsi pletykákat. Merre én, hiába volt a vasút
és 2 havi ünnidő, Pesten — de még Keiskemelen se
voltam. Szilágyi hasonlóképp itthon lebezt — azért
hogy ő dolgozott erősen, régi bűneiből akarván ma
gat kizírni.

Szair K. írt a nyáron valamikor; most is
addig vagyok neki a válasszal, nem értem rá 2
hónap alatt. Képzeld e tungságot! Itt egy levelet
kell írnom, darabig keirőlöt horka = procrastinálom,
arrán belekapok és félbehagyom, szétteperem, nem a

szépség miatt, mellyel nem gondolok, de a fájdalom,
meglehet néha túlságosan nagy, mellyel akara,
sem ellen beleszámolnak. Vegre, ha megírtam, csak
für 3-4 nap haborok, küldjem-e postára vagy
se. — Különben stark megvan és jól van az ar-
ten hára megitt, de működő halgat, mint a mienté.
Héherően nem fog egyhamar megházasodni, az anyja
kölszöndött horka — az vixi a hák gonnyát. Le-
göd körszöndött, bár (mint monja) neheztel rád, hogy
veresidből egy példányt nem küldöl neki. Hátba ma,
gad sem kaptál! Alpropos Mishaim, nekem is ígérrel
egyet. De ne fáradj vele magadat, mert nekem arótt
Punktnisz jó négyen egyet. Hallom, 2-dik kiadást
is írt: ez több minden bírálatnál és dicséretnél.

Te is ritkán írt mostanában? Nem vagy jól
a lapokkal, vagy nem fizetnek, vagy keveset hiány-
zik? Vagy mindeikből kicsi-kicsi?

Reméltem, fogsz vállalkozni mielőbb, s ismét
fölvehesjűt a leveleim már-már eljött fonálát.
Nem, gyermekien egeinseben vagyok, — csókolnak
bennem 1000 for és sok perencsét kívánunk
az új hárok, melly arótt, úgy hízem, elkészült.
Majd megírnék ... valamikor, ha isten akarja,
fogad legirívő ölelésemet.

Barátod
Aranyas